

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2481/21

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט ע' גרוסקופף

העותר: דוד גבאי

נ ג ד

המשיבים: 1. שר המשפטים
2. הרשות לאכיפה והגבייה
3. נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
4. עו"ד אלי נקר
5. עו"ד אהוד כצנלסון

עתירה למתן צו על תנאי

העותר: בעצמו

בשם המשיבים 1-3: עו"ד מיטל בוכמן-שינדל

המשיב 5: בעצמו

פסק-דין

השופט י' אלרון:

1. במסגרת העתירה שלפנינו, מעלה העותר שורה של טענות נגד תקינותם של הליכים משפטיים אזרחיים והליכי אכיפה וגבייה שונים שהוא צד להם.
2. עד כמה שניתן להבין מהעתירה, העותר, שאינו מיוצג וסובל מלקויות ראייה, מבקש למקד את טענותיו לשתי סוגיות בלבד: "הזכות לנגישות בהליכי הוצאה לפועל לאנשים לקויי ראייה", כלשונו; וטענתו כי זכותו לפרטיות נפגעה במסגרת ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, בשל התנהלות המשיבים 4 ו-5.

באשר להנגשת הליכי ההוצאה לפועל, טוען העותר, בעיקרו של דבר, כי מידע רב באתר ההוצאה לפועל אינו מונגש לאנשים עם לקויות ראייה, באופן המפר את הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח–1998 (להלן: חוק שוויון זכויות).

בהתייחס לפגיעה הנטענת בפרטיות, טוען העותר, בין היתר, כי המשיב 5 שיתף את המשיב 4 במידע שעלה במהלך דיון בהליך אזרחי שהמשיב 4 אינו צד לו, באופן שהביא לפגיעה בפרטיותו לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות).

לצד זאת, הובהר בעתירה כי:

"למען הסר ספק העותר אינו מתכוון לעתור להתערבות כלשהי בהליכים תלויים בפני בית משפט זה או בערכאות שיפוטיות אחרות...".

אולם, דומה כי הלכה למעשה, מלין העותר גם על החלטות שונות של רשם ההוצאה לפועל בהליכי גבייה ואכיפה הננקטים כלפיו.

3. בתגובת המדינה לעתירה נטען כי יש להורות על דחייתה על הסף, בין היתר מאחר שהיא "בלתי מובנת, ובהינתן שאינה מפרטת את העובדות המלאות הרלוונטיות לעתירה"; מאחר שהעותר לא מיצה הליכים בטרם הגיש את עתירתו; מאחר שהעתירה מופנית בחלקה כלפי אנשים פרטיים; ומאחר שהיא כורכת יחד מספר עניינים שונים.

4. המשיבים 4 ו-5 טוענים בתגובתם, בין היתר, כי אין ממש בטענות העותר המופנות כלפיהם; ומכל מקום, אין לברר טענות אלו בפני בית משפט זה בשבתו כבג"ץ בשל קיומו של סעד חלופי.

5. לאחר שעיינו בעתירה ובתגובות לה, הגענו לכלל יש להורות על מחיקת חלקה של העתירה המתייחסת לחובה להנגיש את המידע הזמין באתר המשיב 2.

אין חולק בדבר חשיבות הנגשת שירותים הניתנים על ידי רשויות המדינה לאנשים עם נכות פיזית.

החובה להנגיש שירותים שונים – ובהם שירותים הזמינים באמצעות רשת האינטרנט (מרשתת) – לאנשים עם מוגבלות עוגנה זה מכבר בחוק שוויון זכויות

ובתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג–2013 (להלן: תקנות הנגישות). בפרט, סימן ג' לתקנות אלו עוסק באופן שבו יש להנגיש שירותי אינטרנט לטובת משתמשים עם מוגבלויות, תוך שמאפשרות שהות מסוימת בהנגשת תכנים מסוימים, בין היתר בשל המורכבות הכרוכה בכך.

אולם, מובן כי על רשויות המדינה להקדים ולשקוד על הטמעת הוראות תקנות הנגישות, וזאת ביתר שאת בכל הנוגע לשירותים המספקים מידע אישי הנחוץ למיצוי זכויות הפרט. לא ניתן להשלים עם האפשרות כי אנשים הסובלים ממוגבלויות שונות לא יוכלו להיעזר בשירותים המוצעים על ידי רשויות המדינה אך בשל מוגבלותם הפיזית, באופן אשר עלול להקשות על מימוש זכויותיהם.

על מנת להבטיח כי שירותים המוצעים על ידי רשויות המדינה יונגשו בהתאם לדין, פורסמה לאחרונה הנחיית ראש רשות התקשוב הממשלתי 2.2.24 "הנגשת שירותים דיגיטליים חדשים לאנשים עם מוגבלות" (13.4.2021), אשר נועדה להבטיח כי רשויות המדינה תשקודנה על פיתוח ורכש מערכות ושירותים טכנולוגיים "באופן שיהיו נגישים לאנשים עם מוגבלות בהתאם לתקנות הנגישות". בכלל זה, הובהר כי:

"כדי שציבור האנשים עם מוגבלות יוכל לקבל שירות באמצעות האינטרנט כשאר הציבור, יש לבצע התאמות באתרים ובאפליקציות המספקים את השירות או המידע, בין אם בפיתוח מקומי ובין אם בפיתוח על ידי ספק שירות חיצוני, בהתאם לפרק ה' סימן ג' לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג–2013 ... התאמות הנגישות מאפשרות לאנשים עם מוגבלויות שונות לעשות שימוש אפקטיבי בשירותים ובמידע המוצעים באתר".

6. בתגובתם, המשיבים 1–3 אינם חולקים על כך שיש להנגיש מידע אישי הזמין באתר המשיבה 2, ומדגישים כי מידע זה יונגש כנדרש עד לסוף שנת 2021. זאת, בהתאם לתקנה 135(ו), הקובעות כי החובה בדבר הנגשת מידע אישי אשר זמין למשתמש לאחר הזדהות תושהה עד ליום 31.12.2021, ובלבד שלבקשת אדם עם מוגבלות, יסופק לו המידע המבוקש תוך 14 יום.

כמו כן, הובהר כי עד להנגשת המידע האישי הזמין באתר באופן מלא, "נקטה המשיבה 2 באמצעים על מנת להבטיח לכל אדם עם מוגבלות, ובכלל זה אף לעותר, נגישות הולמת לכלל המסמכים וההליכים הנוגעים לעניינו"; וכי ניתן אף לפנות למוקד

הטלפוני של המשיבה 2 ולקבל "מידע רב ואישי על התיק, לרבות הקראת החלטות רשם ומסמכים בתיק".

בנסיבות אלו, הסעד העיקרי המבוקש בעתירה, באשר להנגשת אתר האינטרנט של המשיבה 2, התייתר – ועל כן דינה להימחק.

7. בהתייחס ליתר טענות העותר, הרי שדינן להידחות מחמת קיומו של סעד חלופי.

זאת, שכן על החלטות רשם ההוצאה לפועל רשאי העותר להשיג בפני בית משפט השלום המוסמך; ואילו אם סבור העותר כי המשיבים 4 ו-5 הפרו את הוראות חוק הגנת הפרטיות, באפשרותו להגיש נגדם תובענה אזרחית מכוח סעיף 4 לחוק זה, או קובלנה לפי סעיף 68 חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

8. אשר על כן, העתירה נדחית.

בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

מזכירות בית המשפט תוודא כי פסק דין זה יומצא לעותר במתכונת נגישה.

ניתן היום, כ"ז בסיון התשפ"א (7.6.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט